

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาบทบาทของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ บุคลากรในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2545 จำนวนทั้งสิ้น 2,065 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1 ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้บริหารในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จำนวน 160 คน

1.2 ครู ได้แก่ ผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จำนวน 1,905 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2544 โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรมีเป็น 100 ส่วนไม่น้อยกว่า 25% ในการวิจัยผู้วิจัยใช้สุ่มตัวอย่างจำนวนประชากร 100 ส่วน 27.5 %และถ้าจำนวนประชากรมีเป็นจำนวนเป็น 1,000 ส่วนไม่น้อยกว่า 10% ในการวิจัยผู้วิจัยใช้สุ่มตัวอย่างจำนวนประชากร 1,000 ส่วน 11.5% ของ (กาญจนา รุ่งราตรี. 2542 : 44) และเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 264 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

2.1 ผู้บริหาร จำนวน 44 คน

2.2 ครู จำนวน 220 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามผู้ที่วิจัยสร้างขึ้นลักษณะแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ ตำแหน่งปัจจุบัน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณ (Rating Scale) ตามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู จำนวน 9 บทบาทตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

บทบาทในการส่งเสริมมากที่สุด	ระดับคะแนน 5
บทบาทในการส่งเสริมมาก	ระดับคะแนน 4
บทบาทในการส่งเสริมปานกลาง	ระดับคะแนน 3
บทบาทในการส่งเสริมน้อย	ระดับคะแนน 2
บทบาทในการส่งเสริมน้อยที่สุด	ระดับคะแนน 1

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถาม

1.1 เพื่อสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู ซึ่งมีบทบาท 9 บทบาท

1.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามในด้านความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น

2. ศึกษา นิยาม ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้อง และศึกษาแบบสอบถามของ พีระ รัตนวิจิตร (2541 : ภาคผนวก) สำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษากรุงเทพมหานคร เครื่องมือประเมินครูแกนนำเพื่อเป็นครูต้นแบบการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า มาสร้างเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ บทบาทในการส่งเสริมมากที่สุด บทบาทในการส่งเสริมมาก บทบาทในการส่งเสริมปานกลาง บทบาทในการส่งเสริมน้อย และบทบาทในการส่งเสริมน้อยที่สุดนำเสนอประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่ดูแลด้านการพัฒนาและส่งเสริมการศึกษาของโรงเรียนเอกชน จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Tryout) กับผู้บริหารและครู ในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จำนวน 10 โรงเรียนที่ไม่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ทั้งฉบับ
6. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของ ครอนบัท (Cronbach, 1970 : 161) (กาญจนา รุ่งราตรี, 2542 : 96) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.987
7. นำผลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำบันทึกเสนอบัณฑิตวิทยาลัยสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ให้ทำหนังสือถึงผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัยจากผู้บริหารและครู
2. การส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขออนุเคราะห์ ในการให้ข้อมูลไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และให้โรงเรียนส่งแบบสอบถามคืนมายังผู้วิจัยตามที่อยู่ที่ให้ไว้ใน 10 วัน
3. การเก็บแบบสอบถาม ผู้วิจัยติดต่อขอรับแบบสอบถามคืนจากโรงเรียนด้วยตนเอง โดยมีการประสานงานมาที่ผู้บริหารและบางส่วนให้ทางโรงเรียนส่งมาถึงผู้วิจัยตามที่อยู่ และได้แบบสอบถามไม่ครบผู้วิจัยได้ประสานงานกับโรงเรียนที่ยังไม่ส่งแบบสอบถามคืนโดยทางโทรศัพท์ เพื่อให้ส่งแบบสอบถามคืนมายังผู้วิจัย ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 264 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนแต่ละโรงเรียนมาตรวจความเรียบร้อย และความถูกต้อง สมบูรณ์มาจำแนกตามตำแหน่งผู้บริหารและครู พบว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 264 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปแจกแจงและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยการแจกแจงความถี่ ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจง ความถี่ร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 2 คือ เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหาร กลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในการส่งเสริมการจัดการศึกษา ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู ตามจุดมุ่งหมายข้อที่ 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการหาค่าเฉลี่ยรวมทุกบทบาทโดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าของเบสท์ (เพ็ชงใจ พรหมเทศนานนท์, 2541 : 64) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	ส่งเสริมมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	ส่งเสริมมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	ส่งเสริมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	ส่งเสริมน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	ส่งเสริมน้อยที่สุด

2.3 วิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 2 ตามจุดหมายของการวิจัยข้อ 2 คือ เพื่อเปรียบเทียบตามการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระหว่างผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เป็นรายข้อและโดยรวมทุกบทบาท โดยใช้สถิติการทดสอบที (t-test) และวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 ตามจุดหมายของการวิจัยข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จำแนกตามตัวแปร คือ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of variance) ถ้าความแปรปรวนทุกกลุ่มเท่ากันจะใช้สถิติทดสอบเอฟ (F – test) ถ้ามีความแปรปรวนบางกลุ่มไม่เท่ากันจะใช้สถิติทดสอบ เวลช์ ของ (Welch)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (กาญจนา รุ่งราตรี, 2542 : 105,117) วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

2.2 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้แบบของครอนบัค (Cronbach) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) (กาญจนา รุ่งราตรี. 2542 : 96) วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10

3. สถิติใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระหว่างผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา รายข้อและโดยรวมรายบทบาทโดยใช้สถิติการทดสอบที (t-test) และการทดสอบเอฟ (F-test)

3.2 การเปรียบเทียบการรับรู้บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารและครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้สถิติการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ทดสอบความแตกต่างของคะแนนค่าเฉลี่ยที่มากกว่าสองกลุ่ม โดยวิธี LSD

เมื่อผลการทดสอบ F มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการทดสอบรายคู่ในภายหลังด้วยวิธี LSD โดยใช้เปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ และเนื่องจากการใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีข้อดคลงเบื้องต้นว่า ต้องทดสอบความเท่ากันของค่าความแปรปรวน (Test of Homogeneity of Variance) ก่อน ถ้าค่าความแปรปรวนของประชากรแต่ละกลุ่มเท่ากันสามารถใช้สถิตินี้ได้ แต่ถ้าค่าความแปรปรวนของประชากรแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน จะต้องใช้สถิติทดสอบอย่างอื่นแทน จึงใช้ วิธี เวลช์ (Welch) และถ้าผลการทดสอบ เวลช์ (Welch) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการทดสอบภายหลังด้วยวิธีการของ เกมส์-โฮเวลล์ (Games – Howell.)